

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 22.04.2019 по 26.04.2019

2019/14

Дата прийняття:	23/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	23/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
Назва:	<u>CASE OF ELISEI-UZUN AND ANDONIE v. ROMANIA</u> (Application no. 42447/10)
Зміст:	<p>Заявники розпочали роботу в апараті Муреського окружного суду з червня 2000 року.</p> <p>Посилаючись на положення Антидискримінаційної постанови Уряду та статті 14 і 1 Першого протоколу до Конвенції, в грудні 2007 року обидва заявники порушили провадження в Муреському окружному суді з приводу стягнення компенсації, еквівалентної «бонусам за лояльність», яка мала б застосовуватись до їхньої заробітної плати починаючи з грудня 2004 року.</p> <p>Заявники стверджували, що до них ставились такі ж вимоги, як і до інших судових працівників та працівників поза апаратом суду, які отримували «бонус за лояльність», але бонуса відповідно до положень, якими регламентовано право на нього, вони не отримали. Відповідачами у порушеному заявниками провадженні були їх роботодавці: Міністерство юстиції та Міністерство економіки та фінансів.</p> <p>В лютому 2008 року окружний суд задовольнив позов заявників і постановив сплатити заявникам компенсацію у зв'язку з їх дискримінацією.</p> <p>Міністерство юстиції та Міністерство економіки та фінансів, не погодившись із висновками суду, оскаржили це рішення до апеляційного суду.</p> <p>Своїм остаточним рішенням, постановленим у травні 2008 року, суд апеляційної інстанції відмовив у задоволенні скарги відповідача і зазначив, що заявники довели факт дискримінації щодо них. Окрім цього, суд під час вирішення справи послався на норми, які регулюють «бонуси за конфіденційність».</p> <p>Водночас органи влади сплатили кожному із заявників 30% від суми, яку суд присудив як компенсацію.</p> <p>У листопаді 2008 року заявники звернулися до суду апеляційної інстанції із заявою про виправлення опіски в рішенні апеляційного суду від травня 2008 року.</p> <p>Заявники стверджували про необхідність виправлення словосполучення «бонуси за конфіденційність» на «бонуси за</p>

	<p>лояльність». Суд апеляційної інстанції 4 грудня 2008 року задовольнив клопотання заявників, при цьому зазначивши, що описка є технічною та не впливає на суть рішення.</p> <p>20 листопада 2008 року Міністерство юстиції подало екстраординарну скаргу на рішення апеляційного суду 2008 року, в якій зазначило, що предметом спору був не «бонус за конфіденційність», а «бонус за лояльність» і що апеляційний суд неналежно розглянув підстави для оскарження, викладені в апеляції відповідачів.</p> <p>У жовтні 2009 року суд апеляційної інстанції задовольнив скаргу Міністерства юстиції та скасував попередні рішення судів, мотивувавши це тим, що предмет спору був помилково визначений як «бонуси за конфіденційність», але це не була тільки технічна помилка.</p> <p>Суд також зазначив, що Конституційний суд відповідні положення Антидискримінаційної постанови визнав неконституційними, а тому немає правових підстав для задоволення первинних вимог заявників.</p> <p>Заявники безуспішно намагались оскаржити в екстраординарному порядку рішення про відмову в задоволенні їхніх вимог, проте бажаного результату вони не досягли.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Відсутність порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку зі скасуванням остаточного судового рішення від 30 травня 2008 року.</p> <p>Відсутність порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) щодо скасування остаточного судового рішення від 30 травня 2008 року.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції з огляду на невідповідність провадження вимозі справедливого суду загалом.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>25/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>25/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF TER-PETROSYAN v. ARMENIA (Application no. 36469/08)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявник заобіймав посаду Президента Вірменії між 1991 та 1998 роками.</p> <p>19 лютого 2008 року він балотувався на посаду президента як основний кандидат від опозиційної партії Ф.</p>

20 лютого 2008 року під керівництвом заявника розпочалися протести з приводу порушень під час виборчого процесу. Такі протести мали місце на Площі Свободи в центрі Єревану. В той час до протесту залучилися десятки тисяч осіб.

Заявник стверджував, що 1 березня 2008 року поліція прибула на Площу Свободи, оточила демонстрантів і без попередження почала їх атакувати й бити.

Демонстрантів швидко витіснили з Площі, а заявникові наказали залишатися поряд з правоохоронцями, проте він відмовився виконувати наказ.

Надалі, застосовуючи силу, заявника відвезли додому на автомобілі й заборонили залишати свій будинок.

Виходити та заходити до будинку заявника можна було лише з дозволу «сил безпеки».

По всьому місту до пізньої ночі тривали протести, в ході яких відбувалися сутички між учасниками протестів та працівниками правоохоронних органів, в результаті чого загинуло 10 осіб, багатьом було завдано поранень, а Президент Вірменії запровадив надзвичайний стан.

Уряд оспорував такі твердження й зазначав, що демонстранти атакували працівників правоохоронних органів, а заявник добровільно сів до поліцейського автомобіля. Його доставили додому, а надалі він не виявив бажання залишити свій будинок.

Працівники поліції залишались біля його будинку з метою забезпечення заходів безпеки як для особи, що перебуває під охороною держави. Працівники поліції нікому не перешкоджали входити до будинку заявника, так само, як і заявникові особисто виходити з нього.

Він лише раз виявив бажання залишити будинок, проте передумав після того, як дізнався від працівників правоохоронних органів, що супроводжувати його не будуть.

4 березня 2008 року представник заявника звернувся до Конституційного суду із заявою про те, що той фактично перебував під домашнім арештом.

Заявник стверджував, що йому було дозволено прибути на судові засідання 5 березня 2008 року лише на одну годину, а домашній арешт, про який він повідомив, тривав до 20 березня 2008 року. Уряд заперечував проти доводів заявника, вказуючи, що після судового засідання заявника було доставлено додому, а покидати свій будинок до завершення надзвичайного стану 20 березня 2008 року він не бажав.

	В березні 2008 року Конституційний суд відхилив заяву заявника щодо оскарження результатів президентських виборів.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 11 Конвенції (право на свободу зібрань та об'єднань). Порушення статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) у взаємозв'язку зі статтею 11 Конвенції.
Дата прийняття:	25/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	25/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF V.M. v. THE UNITED KINGDOM (No. 2) <i>(Application no. 62824/16)</i>
Зміст:	<p>Справа стосувалася скарги заявниці – громадянки Нігерії, на її ув'язнення на час процедури депортації.</p> <p>Заявниця перебувала під вартою з серпня 2008 року до липня 2011 року.</p> <p>2016 року Європейський суд з прав людини вже встановлював порушення пункту 1 статті 5 Конвенції у справі заявниці щодо періоду її перебування під вартою з 19 червня 2009 року по 14 грудня 2009 року.</p> <p>Заява у цій справі стосувалася періоду перебування під вартою з 22 липня 2010 року по 6 липня 2011 року.</p> <p>Так, заявниця нелегально прибула до Сполученого Королівства 18 листопада 2003 року. Пізніше її було визнано винною у жорстокому поводженні зі своїм сином, призначено покарання у вигляді 12 місяців позбавлення волі та рекомендовано депортувати.</p> <p>5 серпня 2008 року міністр внутрішніх справ повідомив заявницю про намір постановити наказ про її депортацію.</p> <p>Оскільки строк відбуття покарання заявниці завершився, її помістили під варту в порядку очікування депортації.</p> <p>25 листопада 2010 року заявниці було вручено наказ про її депортацію.</p> <p>Заявниця подавала численні скарги на таке рішення, проте марно.</p> <p>Примітно, що за клопотанням її представників була проведена психологічна експертиза, відповідно до якої психолог встановив, що заявниця надала правдиві пояснення того, що вона була жертвою насилля свого дядька, внаслідок чого страждала на психічні розлади; також заявниця не отримала належної медичної допомоги у зв'язку з її психічними розладами; відповідно, звільнення заявниці</p>

	<p>з-під варти надасть можливість швидше одужати, а ймовірна депортація за межі країни може призвести до її самогубства.</p> <p>В результаті цього суд звільнив заявницю під заставу 6 липня 2011 року.</p> <p>Пізніше заявниця ініціювала провадження з приводу законності її перебування під вартою за період з 22 липня 2010 року по 6 липня 2011 року.</p> <p>У результаті судового перегляду законності тримання під вартою заявниці апеляційний суд встановив, що справді, в її справі мали місце процесуальні помилки щодо її затримання, проте суд відмовив в оскарженні законності тримання заявниці під вартою.</p> <p>У 2016 році Верховний суд підтримав рішення апеляційного суду.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 22.04.2019 по 26.04.2019 / Відпов. за вип.: О.Ю. Тарасенко, Д.П. Мордас, Р.Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 14. – 6 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема і їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:
<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,
<https://hudoc.echr.coe.int>.
2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.
3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер і не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua